

३ एस सी आर, सर्वोच्च न्यायालय अहवाल

निकाल १६ जानेवारी १९६१

सेन्ट्रल टाकीज लिमिटेड, कानपूर, अपिलार्थी

विरुद्ध

द्वारकाप्रसाद उत्तरवादी

(न्यायमूर्ती जे.एल.कपूर, न्यायमूर्ती हिदायतुल्ला आणि न्यायमूर्ती जे.सी.शहा)

भाडे नियंत्रण- जिल्हा दंडाधिकारीच्या परवानगीने हकालपट्टी करण्याचा दावा- जिल्हा दंडाधिकारी- अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकारी परवानगी देऊ शकत शकल्यास-persona designata-UP (तात्पुरती) भाडे व स्थलांतर नियंत्रण कायदा, १९४७ (१९४७ चा यु. पी ३) एसएस २ (d) आणि ३-फौजदारी प्रक्रिया संहिता १८९८ (१८९८ चा) कलम १० उत्तर प्रदेश (तात्पुरते) भाडे नियंत्रण आणि बेदखली कायदा, १९४७ च्या कलम ३ नुसार घरमालकाला जिल्हा दंडाधिकारीचं परवानगीने भाडेकरूला बेदखल करण्यासाठी दावा दाखल करणे शक्य होते, या कायद्याच्या कलम २ (ड) मध्ये जिल्हा दंडाधिकार्याच्या व्याख्या अशी करण्यात आली आहे की “ या कायदांतर्गत जिल्हा दंडाधिकार्यांनी आपले कोणतेही

कार्य करण्यासाठी प्राधिकृत केलेल्या अधिकार्याचा समावेश आहे”. फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या कलम १० (२) अन्वये जारी केलेल्या अधिसूचनेद्वारे उत्तर प्रदेश सरकारने श्री सेठ यांची अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकारी म्हणून नेमणूक केली “ या संहितेनुसार आणि इतर कोणत्याही कायद्यानुसार जिल्हा दंडाधिकार्यांचे सर्व अधिकार सध्या अस्तित्वात आहेत” प्रतिवादीने-उत्तरवादीने जिल्हा दंडाधिकार्या कडे अपिल्कार्याविरूद्ध हकालपट्टी साठी दावा दाखल करण्याची परवानगी मागितली. जिल्हा दंडाधिकार्यानी हा अर्ज अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकारी श्री सेठ यांच्याकडे वर्ग केला आणि त्यांनी परवानगी दिली. कायद्याचा कलम ३ मध्ये नमूद केलेले जिल्हा दंडाधिकारी हे व्यक्तिमत्व असल्याने दिलेली परवानगी अवैध असल्याचा युक्तिवाद याचिकाकर्त्यांनी केला आणि हि परवानगी केवळ त्यांनाच किंवा त्यांनी आपले कार्य पार पाडण्यासाठी प्राधिकृत केलेल्या अधिकाराद्वारे दिली जाऊ शकते, अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकार्यानी नाही.

निर्वाळा : अप्पर जिल्हाधिकार्यानी दिलेली परवानगी वैध असल्याचा निर्वाळा दिला. शासनाने जारी केलेल्या अधिसूचनेत श्री सेठ यांना संहितेनुसार तसेच बेदखली कायद्यासह इतर कोणत्याही कायद्यांतर्गत जिल्हाधिकाऱ्यांचे अधिकार देण्यात आले होते आणि ते कलम ३ अन्वये परवानगी देण्यास सक्षम होते. कलम ३ मध्ये नमूद केलेले जिल्हाधिकारी *persona designata* नव्हते. *persona designata* ही एक व्यक्ती आहे जी त्याच्या खाजगी क्षमतेने व्यक्ती म्हणून निवडली जाते, न की विशिष्ट पात्र किंवा कार्यालय. संदर्भित केदारनाथ विरुद्ध मृत चंद्र, ए. आय. आर.१९५३ अलाहाबाद, ६२, नामंजूर.

पार्थासारधी नायडू विरुद्ध कोटेश्वर राव,(१९२३) आय. एल. आर ४७ मद्रास,३६९(एफ बी)

संदर्भित

दिवाणी अपील अधिकार क्षेत्र: १९५७ चे दिवाणी अपील क्रमांक ३७४, अलाहाबाद उच्च न्यायालयाच्या २१ सप्टेंबर १९५५ रोजीचे पहिले अपील क्रमांक २५१ मधील १९५४ मधील निर्णय आणि डिक्रीमधून अपील आणि निकाल आणि डिक्री मे २४,१९५४ च्या तारखेवरून दिवाणी दावा क्रमांक ३५, मध्ये दिवाणी न्यायाधीश कानपूर.

अपिलार्थी ए. व्ही. विश्वनाथ शास्त्री. जी एस पाठक आणि नौनीत लाल एनसी चटर्जी एस.एन.आणि पी.एल.व्होरा, प्रतीवादीसाठी.

जानेवारी १६,१९६१,न्यायालयाचा निकाल न्यायमूर्ती हिदायतुल्ला जे. यांनी दिला होता –हे अलाहबाद उच्च न्यायालयाच्या निर्णयाविरुद्ध आणि उच्च न्यायालयाने सविन्धानाचे आर्टिकल १३३(१)(ब) च्या अंतर्गत दिलेल्या प्रमाणपत्रासह अपील आहे, खालच्या न्यायालयाचा निर्णय बदलून, अपिल्कार्याविरुद्धा सध्याचा दावा बेदखल करण्याचा निर्णय दिला आणि वादी प्रतिवादीला रु ५९३-१२-० च्या दराने प्रती महा नुकसान भरपाई दिली. प्रतिवादी बाबू द्वारका प्रसाद, सेन्ट्रल टाकीज लिमिटेड कानपूर आणि कंपनीचे व्यवस्थापकीय संचालक लाला राम गर्ग यांच्या विरोधात याचिका दाखल केली होती.

थोडक्यात नमूद केलेली वस्तुस्थिती पुढीलप्रमाणे आहे. द्वारका प्रसाद हे कलेक्टर गुंज, कानपूर येथे असलेल्या जमिनी क्रमांक ७३/२२ (जुने करा.७३/२८) या भूखंडाचे एकमेव

मालक होते. १९९३ मध्ये बाबू द्वारका प्रसाद यांचे अगोदरचे नाव असलेल्या लाला रामेश्वर दास यांच्या नावे पाच जणानी भाडेपट्ट्याचा करार केला होता. ज्याद्वारे पाच भाडेकरुनी भाडेततावर एक हाल (Hall”) आणि इतर बांधकामे ताब्यात घेतली होती, जी भाडेतत्वाने रु १६,०००/-त ४ महिन्याच्या आत बांधण्यास सहमती दर्शवली. हे मान्य करण्यात आले की जर पट्टेदाराने रु १६००००/- पेक्षा जास्त रक्कम करणे आवश्यक असेल व त्यावर १२% दराने व्याजाचा हक्कदार असेल. दुसऱ्या पक्षाकडून भाडेकरार संपेपर्यंत दरमहा भाडेकरार महिन्यापासून महिन्यापर्यंत होता आणि भाडेकराराचा कालावधी पहिल्या घटनेत ५ वर्षांचा निश्चित करण्यात आला होता, हि भाडेपट्टी सन १९४६ पर्यंत भाड्याच्या रकमेत तफावत ठेऊन सुरु राहिली आणि १५ जानेवारी १९४६ रोजी द्वारका प्रसाद यांनी प्रतीवादीना पत्र पाठवले की लीजची मुदत २८ फेब्रुवारी १९४६ रोजी संपणार होती आणि सेन्ट्रल टाकीज लि.ने त्या तारखेपर्यंत ती जाग रिकामी केली पाहिजे. प्रतीवादीनी जागा रिकामी केली नाही आणि सेन्ट्रल टाकीज लिमिटेड विरुद्ध बेदखल करण्याचा दावा दाखल करण्यात आला, तो दावा प्रलंबित असताना, युनायटेड प्रोहिन्स (तात्पुरते) भाडे आणि निष्कासन कायदा, १९४७ (निर्वासनात निष्कासन कायदा म्हणून संदर्भित) अमलात आला. या कलमात नमूद केलेल्या कारणाशिवाय, मान्य आहे की, खटला एका कारणास्तव दाखल करण्यात आला होता ज्याची कलमात नोंद नव्हती आणि द्वारका प्रसाद यांनी तो मागे घेतला, त्यानंतर त्यांनी सेन्ट्रल टाकीज लिमिटेडला जागेतून बाहेर काढण्याच्या परवानगीसाठी जिल्हा दंडाधिकारयांकडे अर्ज केला आणि ७ जुलै १९४८ रोजी अतिरिक्त

जिल्हा दंडाधिकारी (ग्रामीण क्षेत्र) यांनी परवानगी दिली.नव्याने दाखल झालेल्या दाव्यात प्रतिवादीने घेतलेल्या याचिका सांगण्याची गरज नाही , कारण आमच्यासमोर एकच मुद्दा असा होता की खटला अकार्यक्षम आहे,कारण कलम ३ नुसार जिल्हा दंडाधिकाऱ्यांच्या आवश्यकतेनुसार परवानगी घेण्यात आली नव्हती.

उच्च न्यायालयाच्या विभागीय खंडपीठाने हा खटला सक्षम असल्याचा निर्वाळा दिला . या अपिलावर सुनावणी करणारे दोन विद्वान न्यायमूर्ती थोड्या वेगळ्या कारणावरून एकाच निष्कर्षापर्यंत पोहोचले. रुघुवर दयाळ न्यायमूर्ती म्हणाले की, “ परवानगी देणाऱ्या अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकार्यांना फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या कलम १०(२) अन्वये प्रांतिक सरकारने संहितेअन्तर्गत जिल्हाधिकाऱ्यांचे सर्व अधिकार आणि सध्या लागू असलेल्या सर्व नीचांकी अधिकारांचा वापर करण्याचा अधिकार दिला आहे आणि कलम ३ च्या अटीचे पालन केले गेले आहे, ब्रिज मोहन लाल न्यायमूर्ती या निष्कर्षापर्यंत पोहोचले की, जिल्हाधिकाऱ्यांनी हे प्रकरण अप्पर जिल्हाधिकारी (ग्रामीण क्षेत्र) यांच्याकडे हस्तांतरित करून त्यांना या कायदांतर्गत आपले कार्य करण्याचे अधिकार दिले होते आणि अतिरिक्त जिल्हाधिकारी, कलम २ (ड) अन्वये “ जिल्हा दंडाधिकारी “ या व्याखेत समाविष्ट असल्याने परवानगी देण्यास सक्षम आहेत, त्यामुळे हा खटला बेदखली कायदानुसार जिल्हा दंडाधिकार्यांच्या “ परवानगीने दाखल करण्यात आल्याचे मान्य करून विभागीय खंडपीठाने हा खटला सक्षम असल्याचा निर्वाळा दिला.

हे निदर्शनास आणून दिले जाऊ शकते की, सुरवातीला जिल्हाधिकार्यांनी परवानगीचा अर्ज अतिरिक्त जिल्हाधिकारी असलेल्या मि. हादी हसन यांच्याकडे सुपूर्द केला होता, परंतु प्रतिवादीच्या वतीने त्यांच्याशी संपर्क साधण्यात आल्याने त्यांनी हे प्रकरण पुन्हा जिल्हाधिकाऱ्यांकडे पाठवून बदलीची मागणी केली. प्रतिवादीच्या वतीने त्यांना संपर्क करण्यात आला होता, जिल्हा दंडाधिकार्यांनी ११ फेब्रुवारी १९४८ रोजी पुढील परिणामासाठी आदेश पारित केला. व खालील प्रमाणे आदेश केला :

“ विल्हेवाटीसाठी अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकारी (RA) यांच्याकडे हस्तांतरित केले”

परवानगी साठीचा अर्ज श्री ब्रिजपाल सिंग सेठ, अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकारी (ग्रामीण क्षेत्र) यांनी ७ जुलै १९४८ रोजी निकाली काढला. पूर्वी कानपूर येथील कानपूरचे नगर दंडाधिकारी असलेल्या या अधिकाऱ्याची अधिसूचना क्रमांकानुसार अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकारी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली. ३४००/११-२७६-४८ दिनांक २२ मे १९४८ या अधिसूचनेचा भौतिक भाग खालीलप्रमाणे वाचण्यात आला.

“ ज्या तारखेपासून त्यांनी पदभार स्वीकारला त्या तारखेपासून श्री ब्रीजपाल सिंग सेठ, नगर दंडाधिकारी, कानपूर, यांची श्री शेओ रामदास सक्सेना यांच्या ऐवजी नियुक्ती करण्यात आली आहे.”

(a) फौजदारी प्रक्रिया संहिता, १८९८ (१८९८ चा कायदा) कलम १० च्या (२) अंतर्गत,

कानपूर जिल्ह्याचे अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकारी असणे, ज्याचे कार्याक्षेत्र संपूर्ण

जिल्ह्यापर्यंत पसरलेलं आहे आणि सदर सहितेनुसार आणि इतर कोणत्याही कायद्यांतर्गत जिल्हा दंडाधिकार्याचे सर्व अधिकार सध्या लागू आहेत.

उच्च न्यायालयाच्या विभागीय खंडपीठाने दिलेली दोन्ही कारणे वैद्य नाहीत आणि हा खटला बेदखल कायद्यानुसार आणला गेला नाही, असा युक्तिवाद याचिकाकर्त्यांनी आमच्यासमोर केला, सुरवातीला याचिकाकर्त्यांना नोटीसच्या वैद्युत्बाबत प्रश्न उपस्थित करण्याचा होता, पण युक्तिवादाच्या वेळी ते मैदान स्पष्टपणे सोडून देण्यात आले होते. त्यामुळे श्री.ब्रिजपाल सिंग सेठ यांनी दिलेली परवानगी बेदखली कायद्याच्या कलम ३ चे पालन करत नाही, या आधारवरच युक्तिवाद करण्यात आला.

कलम ३ चा मुख्य भाग संबंधीत तारखेचा दिवशी खालीलप्रमाणे होता “ जिल्हा दंडाधिकाऱ्यांच्या परवानगीशिवाय खालील पैकी एक किंवा अधिक कारणांशिवाय भाडेकरूला कोणत्याही निवासस्थानातून बेदखल करण्यासाठी कोणत्याही दिवाणी न्यायालयात खटला दाखल करता येणार नाही “

“जिल्हा दंडाधिकारी” ची व्याख्या एस. अधिनियमाचा २(d) याचा अर्थ आहे : जिल्हा दंडाधिकार्यामध्ये या कायद्यांतर्गत त्यांचे कोणतेही कार्य करण्यासाठी जिल्हा दंडाधिकार्यांनी नियुक्त केलेल्या अधिकार्याचा समावेश होतो.

अपिल्कार्याचा युक्तिवाद असा होता की कलम ३ मध्ये असे सांगितले आहे की ही एक व्यक्तिमत्त्वाची (persona designata) नियुक्ती होती आणि एक तर तो किंवा

त्याने अधिकृत केलेल्या अधिकारी, त्याची कार्य करण्यासाठी परवानगी देऊ शकतो, त्यांचा मते, वर उध्वत केलेल्या तरतुदी लक्षात घेऊन आणि कलम ३ च्या तरतुदी लक्षात घेऊन फौजदारी प्रक्रिया संहिता १(२), कोणत्याही अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकार्यांनी तसे अधिकृत केले नाही, जिल्हा दंडाधिकार्यांचा आदेश ज्याद्वारे हे प्रकरण अप्पर जिल्हा दंडाधिकारी (ग्रामीण क्षेत्र) यांच्याकडे सोपवण्यात आले होते, ते अधिकृत नसून केवळ बदली म्हणून दर्शविण्यात आले होते. असा दावा करण्यात आला की हस्तांतरण केवळ अधिकार क्षेत्र असलेल्या व्यक्तीकडेच होऊ शकते आणि सध्याचा कायदानुसार ते अधिकार क्षेत्र केवळ जिल्हा दंडाधिकारी किंवा त्यांनी प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्या पर्यंतच मर्यादित आहे. खटल्याच्या हस्तांतरणाचा, असा दावा करण्यात आला होता, तो स्थापन झाला नाही. याकरिता एक्कल न्यायामूर्तीच्या, अलहाबाद उच्च न्यायालय, केदार नाथ विरुद्ध मुल चंद (AIR १९५३ All-६२) आणि तसेच नागपूर उच्च न्यायालयाच्या पी.के.तारे विरुद्ध सम्राट (AIR १९४३ नागपूर २६) निकालावर भर देण्यात आला.

फौजदारी प्रक्रिया संहिता काळ १०, संबंधित वेळी, खालीलप्रमाणे प्रदान केले आहे:

“१० (१) अध्यक्षपदाच्या बाहेरील प्रत्येक जिल्ह्यात, शहरामध्ये प्रांतीय सरकार एक नियुक्त करेल: प्रथम श्रेणीचा दंडाधिकारी, ज्याला जिल्हा दंडाधिकारी म्हंटले जाईल.

(२) प्रांतीय सरकार प्रथम श्रेणीच्या कोणत्याही दंडाधिकार्याला अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकारी म्हणून नियुक्त करू शकते आणि अशा अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकार्याना या संहितेच्या अंतर्गत किंवा कोणत्याही अंतर्गत जिल्हा दंडाधिकार्यांचे सर्व किंवा कोणतेही अधिकार असतील. “ प्रांतीय सरकार निर्देश देईल तसे इतर कायदे सध्या लागू आहेत.”

श्री ब्रिजपाल सिंग सेठ यांच्याबद्दल जरी केलेल्या अधिसूचना आणि जी आधीच उल्लेख केलेले आहे, त्यांना फौजदारी प्रक्रिया संहिता अंतर्गत तसेच सध्या लागू असलेल्या इतर कोणत्याही कायद्यांतर्गत जिल्हा दंडाधिकार्यांच्या सर्व अधिकारासह गुंतवले अन्यथा. अशा प्रकारे तो अर्ज हाताळण्यास सक्षम होता. जिल्हा दंडाधिकार्यांच्या विशेष अधिकाराशिवाय दिवाणी खटला दाखल करण्याची परवानगी अधिनियमांतर्गत. अपिल्काट्यांच्या विद्वान वकिलांनी असा युक्तिवाद की “ जिल्हा दंडाधिकारी ची व्याख्या स्पष्टपणे दर्शवते की जिल्हा दंडाधिकारी व्यतिरिक्त , केवळ त्यांच्याद्वारे विशेष अधिकृत अधिकारी बेदखल कायद अंतर्गत काम करू शकतात, आणि त्यांनी कलम १ चा उप कलम (२) चा फौजदारी प्रक्रिया संहिता उल्लेख केला ज्यात असे म्हंटले आहे,

“ हे संपूर्ण ब्रिटीश भारतापर्यंत विस्तारित आहे ; परंतु याउलट कोणत्याही विशिष्ट तरतुदीच्या अनुपस्थितत येथे समाविष्ट असलेल्या कोणत्याही विशेष किंवा स्थानिक कायद्याचा, सध्या अमलात असलेल्या कोणत्याही कायद्यावर किंवा कोणत्याही विशेष अधिकार शेत्रावर किंवा अधिकारांना, किंवा कोणत्याही विशेष स्वरूपावर परिणाम

होणार नाही. सध्या अमलात असलेल्या इतर कोणत्याही कायद्याने विहित केलेली प्रक्रिया”

या कलमातील तरतुदी लक्षात घेता बेदखली कायद्याने निर्माण केलेय विशेष अधिकार शेत्रावर संहितेच्या कलम १०(२) चा होता नाही, असा युक्तिवाद करण्यात आला. या युक्तिवादात या शब्दांकडे दुर्लक्ष करण्यात आले आहे, कारण याच्या विरुद्ध कोणतीही विशिष्ट तरतुद नसल्यामुळे आणि फौजदारी प्रक्रिया संहितेत कलम १० (२) कलम १ चा उप कलम (२) ला वगळण्यात आलेले आहे आणि अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकार्याना बेदखली कायद्यासह इतर कोणत्याही कायद्यांतर्गत अधिकार असल्याचे मानले गेले पाहिजे.

जिल्हाधिकारी हे व्याक्तीमत्ववादी होते, या युक्तिवाद मान्य करता येणार नाही “जिल्हा दंडाधिकारी “ या व्याखेतेसुनर जिल्हाधिकार्यांनी दिलेलेया विशेष अधिकाराचा परिणाम अतिक्रमण निर्मुलन कायद्यांतर्गत जिल्हाधिकाऱ्यांच्या अधिकारांचा वापर करणारे अधिकारी तयार करण्याचा होता, त्या प्रमाणात, त्या अधिकारायांची परवानगी घेतल्यावर जिल्हाधिकाऱ्यांशी तुलना केली जाईल, व्यक्तिमत्व म्हणजे “ अशी व्यक्ती जी व्यक्ती म्हणून दर्शविली जाते किंवा वर्णन केली जाते, एखाद्या वर्गाचा सदस्य म्हणून निश्चित केलेल्या व्यक्तीच्या विरुद्ध किंवा विशिष्ट वर्ण भरण्यासाठी (ओस्बोर्नीचा संक्षिप्त कायदा पहा शब्दकोश ४ चा संस्करण, पान न २५३) पार्थासाराधी नायडू विरुद्ध कोटेश्वर राव (१) मध्ये Schwabe मुख्य न्यायामुती यांच्या शब्दात (पहा पार्थासार्धी

नायडू विरुद्ध कोटेश्वर राव १ (१९२३) I L R, ४७ मद्रास ३६९,३७३ (F B) “ व्यक्तिमत्व पदनाम म्हणजे : जज म्हणून नव्हे तर त्यांच्या खाजगी क्षमतेनुसार काम करण्यातही निवडलेल्या व्यक्ती “ हाच विचार एखाद्या सुप्रसिद्ध अधिकारयाला देखील लागू होतो जसे जिल्हा दंडाधिकारी त्याच्या कार्यालयाच्या सदगुनानुसार नियुक्त केले जातात आणि ज्याचे अधिकार अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकारी देखील वापरू शकतात आणि जो निष्काशन कायद्याच्या उद्देशाने स्वतः च्या बरोबरीने इतर अधिकारी तयार करू शकतो. अलहाबाद खटल्यातील न्यायमूर्ती सप्रू, यांचा आदरपूर्वक निर्णय चुकीचा होता.

संयुक्त प्रांत (तात्पुरती) निवास मागणी कायदा, १९४७ मधील “ जिल्हा दंडाधिकारी “ च्या व्याखेचा संदर्भ देण्यात आला, ज्यामध्ये “ अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकारी” समाविष्ट आहे. ही व्याख्या स्पष्ट कारणांसाठी विस्तृत केली गेली आहे, कारण कलम १०(२) फौजदारी प्रक्रिया संहिता च्या अंतर्गत अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकारी यांना विशेष अधिकार दिले पाहिजेत. “ “जिल्हा दंडाधिकारी” च्या व्याखेत अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकारी समाविष्ट करून, प्रांतीय सरकारने त्या संदर्भात कोणत्याही विशिष्ट जिल्हा दंडाधिकाराला विशेष अधिकार दिलेले असतील किंवा नसले तरीही मागणी कायद्याद्वारेच अधिकार प्रदान केले जातात. दुसरीकडे निष्कासन कायद्याने प्रांतीय सरकारद्वारे अधिकार प्राप्त अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकारयाव्यतिरिक्त इतर अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकारी अधिकृत करण्याचा अधिकार जिल्हा दंडाधिकारयाना दिला.

“जिल्हा दंडाधिकारी” हा शब्द वेगळ्या पद्धतीने वापरणे. वरील बाबी लक्षात घेता ब्रिजमोहन लाल, जे. पण ती कारणे तितक्याच आदराने योग्य आहेत. हे प्रकरण अप्पर जिल्हाधिकारयांकडे हस्तांतरित करण्याच्या कृतिद्वारे जिल्हा दंडाधिकारयानी त्यांना त्यांचे अधिकार वापरण्यास पार्धीकृत केले आहे असे मानले पाहिजे. बेदखल कायदा कलम ३ तथापि केसच्या या पैलूवर अवलंबून राहणे आवश्यक नाही कारण, आमच्या मते कलम फौजदारी प्रक्रिया संहिता कलाम १० (२) च्या अन्वये श्री ब्रिजपाल सिंग सेठ यांना खटला आणण्यासाठी परवानगी देण्याचे पुरुसे अधिकार दिले आणि जिल्हा दंडाधिकारयांचा आदेश जरी बदली मानला गेला तरी तो वैद् होता, परिणामी अपील अयशस्वी होते आणि खर्चासहित फेटाळले जाते.

अस्वीकरण

या न्यायनिर्णयाच्या मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याच्या/ तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहील आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरता वापर करता येणार नाही तसेच इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरिता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबजावणी करता वैध मानला जाईल.